

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE- IOSUD
Str. Lt. Stancu Ion, Nr. 35 – 130105, Târgoviște, România
Tel/Fax: +40-245-206104
<http://scoaladoctorala.valahia.ro/>

TEZĂ DE DOCTORAT

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Prof. Univ. Dr. Ioan OPRIȘ**

**DOCTORAND,
Luminița Elena VASILIU**

**Târgoviște
2024**

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE- IOSUD
Str. Lt. Stancu Ion, Nr. 35 – 130105, Târgoviște, România
Tel/Fax: +40-245-206104
<http://scoaladoctorala.valahia.ro/>

MUZEUL CA FACTOR EDUCATIV ÎN PERIOADA 1964-2020 ÎN ROMÂNIA

(Rezumat)

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Prof. Univ. Dr. Ioan OPRIȘ**

**DOCTORAND,
Luminița Elena VASILIU**

**Târgoviște
2024**

Cuvinte cheie: educație muzeală, pedagogie muzeală, funcțiile muzeului, învățare experiențială, analize statistice.

În societatea contemporană, funcția educativă a muzeului a fost adusă în prim-plan. Muzeul a devenit un loc de învățare captivant și interactiv pentru publicul de toate vârstele. În timp ce educația tradițională s-a axat pe instituțiile de învățământ formale, cum ar fi școlile și universitățile, rolul muzeelor în acest proces a devenit tot mai evident și mai apreciat.

Teza își propune să exploreze și să analizeze, din perspectivă interdisciplinară, importanța și impactul muzeelor în procesul instructiv-educativ, prin analiza educației muzeale din România în perioada cuprinsă între 1964 și 2020, o perioadă cu schimbări semnificative în domeniul social, politic și cultural. Prin analiza acestui interval istoric, se observă modul în care educația muzeală s-a adaptat și a evoluat, demonstrând modul în care cultura și educația sunt interconectate în societatea românească. Această analiză poate furniza orientări utile pentru dezvoltarea practicilor de educație muzeală într-un context aflat în continuă transformare.

Prin examinarea diverselor dimensiuni ale acestui fenomen, de la aspectele istorice, pedagogice și didactice până la influențele socio-culturale și psihologice, lucrarea oferă o analiză asupra rolului muzeului în educație.

În acest context, lucrarea prezintă evoluția muzeului de la apariția primelor instituții publice până la transformarea într-un spațiu de învățare interactiv și experiențial, în care vizitatorul este încurajat să exploreze și să descopere subiectele prezentate în propriul ritm și într-un mediu neformal. Muzeul este un centru de resurse educaționale, care oferă materiale didactice și programe adaptate diferitelor grupuri de vârstă și nevoi educaționale.

Pe lângă aspectele practice ale rolului muzeelor în educație, această lucrare prezintă și implicațiile teoretice și conceptuale ale acestui fenomen. În lumina teoriilor educaționale și a cercetărilor interdisciplinare, se observă modul în care muzeul poate contribui la dezvoltarea competențelor cognitive, emoționale și sociale ale vizitatorilor săi. Lucrarea propune să aducă o contribuție semnificativă la înțelegerea și aprecierea rolului muzeelor în procesul instructiv-educativ, subliniind importanța lor în promovarea învățării active.

Obiectivul central al lucrării este de a investiga și de a analiza în profunzime rolul muzeelor în procesul instructiv-educativ, prezentând mecanismele prin care aceste instituții culturale influențează și contribuie la dezvoltarea cunoștințelor, a abilităților și a atitudinilor în rândul

vizitatorilor lor, în plan național, în perioada cuprinsă între 1964 și 2020. În lumina acestui obiectiv, cercetarea subliniază rolul social al muzeului, inclusiv experiențele de învățare oferite de acesta, impactul său asupra dezvoltării cognitive și emoționale a vizitatorilor, adaptarea muzeului la nevoile și interesele diferitelor grupuri de public și contribuția acestuia la promovarea dialogului intercultural și a înțelegerii reciproce în societatea contemporană.

Obiectivele specifice, care se desprind din obiectivul general, sunt următoarele:

1. Analiza rolului pe care îl au muzeele în cadrul procesului instructiv- educativ în perioada cuprinsă între 1964 și 2020;
2. Identificarea unor modalități prin care muzeele pot colabora cu școlile;
3. Analizarea preferințelor și experiențelor profesorilor din învățământul primar, gimnazial și liceal în ceea ce privește utilizarea muzeelor ca resursă educațională pentru elevi.
4. Evidențierea frecvenței de participare a elevilor la activități extrașcolare care includ muzeele, precum și identificarea unor instrumente și modalități de a putea apropia activitatea didactică de experiența muzeală.
5. Colectarea și analizarea părerilor și recomandărilor profesorilor privind îmbunătățirea activităților muzeelor pentru a face experiența mai eficientă și mai atractivă.
6. Studierea modului în care vizitele la muzeu influențează educația copiilor
7. Studierea modului în care vizitele la muzeu favorizează gândirea critică și imaginația elevilor.

În ceea ce privește cercetările anterioare, au fost studiate peste 400 de lucrări și articole, împărțite în mai multe categorii. Prima categorie cuprinde lucrările și articolele care se referă la definiția, tipurile, funcțiile, managementul și marketingul muzeelor. A doua categorie a vizat rolul social al muzeelor, a treia categorie se referă la educația muzeală. Lucrările relevante pentru evoluția definiției muzeelor, pentru tipurile și funcțiile muzeelor sunt: Georges Henri Rivière, „La Museologie selon Georges Henri Riviere. Cours de museologie/Textes et temoignages”. Georges Henri Rivière a fost un pionier al muzeologiei moderne și a jucat un rol esențial în transformarea modului în care muzeele funcționează și își îndeplinesc misiunea educativă și culturală. este o lucrare importantă care compilează teoriile și practicile lui Rivière privind muzeologia. Această carte cuprinde cursuri, texte și mărturii care reflectă filosofia și contribuțiile sale în domeniu.

Corina Nicolescu este un specialist recunoscut în domeniul muzeologiei din România. Lucrarea sa, „Muzeologie generală”, oferă o introducere detaliată în conceptele și practicile

muzeologiei. Este prezentată evoluția istorică a muzeelor, de la colecțiile private până la instituțiile moderne. De asemenea, lucrarea prezintă rolul muzeelor în societate, precum și aspecte legate de administrarea muzeelor, inclusiv managementul colecțiilor, politicile muzeale, finanțarea și marketingul.

George Brown Goode este cunoscut pentru activitatea sa în cadrul Smithsonian Institution și pentru contribuțiile sale esențiale la organizarea și clasificarea muzeelor. „On the Classification of Museums”, apărută în 1888, a oferit un cadru teoretic pentru clasificarea și organizarea muzeelor. Goode a abordat modul în care muzeele ar trebui structurate pentru a servi cel mai bine publicului și a promovat idei care rămân relevante și astăzi. Acesta a propus o clasificare a muzeelor în funcție de scopul și funcția lor principală. El a identificat mai multe tipuri de muzee, inclusiv muzee de istorie naturală, muzee de artă, muzee de istorie, muzee de tehnologie și știință și muzee etnografice. Muzeele au roluri multiple, inclusiv educarea publicului, conservarea artefactelor, cercetarea și furnizarea unui loc pentru recreere culturală. Goode a insistat că muzeele trebuie să fie accesibile și relevante pentru comunitatea pe care o servesc.

Lucrarea lui Timothy Ambrose și Crispin Paine, „Museum Basics”, acoperă toate aspectele esențiale ale funcționării unui muzeu. Cartea este concepută pentru a fi accesibilă și practică, oferind îndrumări clare și concise pentru gestionarea eficientă a muzeelor.

„Museums in Motion: An Introduction to the History and Functions of Museums”, autori Edward P Alexander și Mary Alexander, este o lucrare care explorează evoluția și rolul muzeelor în societate. Cartea oferă o analiză detaliată a evoluției muzeelor de la colecțiile private antice până la instituțiile moderne, subliniind schimbările în funcțiile și structura acestora. Autorii prezintă multiplele roluri ale muzeelor, inclusiv conservarea patrimoniului, educația publicului, cercetarea și rolul social și cultural al acestor instituții. Lucrarea este un ghid practic pentru administrarea muzeelor, incluzând managementul colecțiilor, designul expozițiilor și strategiile de marketing și finanțare.

„Towards a Methodology of Museology” este o teza doctorală al cărei autor este Peter Van Mensch. Această lucrare propune un cadru metodologic pentru studiul și practicile muzeale, abordând aspecte teoretice, conceptuale și practice ale muzeologiei.

În ceea ce privește Lucrările Conferințelor ICOM, fiecare conferință are o temă centrală care reflectă subiectele de actualitate și interesele comunității muzeale. Aceste teme pot varia de la conservarea patrimoniului și noile tehnologii în muzee, până la rolul social și educativ al muzeelor.

„Istoria muzeelor din România”, scrisă de Ioan Opriș, explorează originile, dezvoltarea și transformările muzeelor din România, de la primele colecții și cabinete de curiozități până la instituțiile moderne de astăzi. Cartea se bazează pe o cercetare minuțioasă a documentelor istorice, a arhivelor și a altor surse relevante, oferind o imagine clară și detaliată a parcursului muzeistic românesc.

Studiul lui Gary Edson, „Managementul muzeal”, oferă o analiză a principiilor, metodelor și practicilor esențiale pentru gestionarea instituțiilor muzeale.

Lucrarea „Museum Marketing and Strategy. Designing Missions Building Audiences Generating Revenue and Resources”, autori Neil G. Kotler Philip Kotler Wendy I. Kotler, oferă o abordare strategică asupra marketingului și managementului muzeal. Autorii prezintă metode și strategii pentru dezvoltarea misiunii muzeului, atragerea și menținerea audienței, generarea de venituri și resurse, și asigurarea sustenabilității pe termen lung a instituțiilor muzeale.

În România, lucrarea „Management și educație muzeală în România”, autori Herman Aarts, Anneke van de Kieft, Judikje Kiers, Plaisier Kees, Diana Timmer, publicată de Asociația Muzeelor din Olanda, oferă informații importante despre educația muzeală și despre activitățile de educație muzeală.

Studiul evoluției numărului de vizitatori și al numărului de muzee în România a fost realizat prin analiza datelor furnizate de Anuarul de Statistică și de site-ul Institutului Național de Statistică. Pentru o cercetare detaliată, au fost analizate datele furnizate începând cu anul 1938 și până în 2020.

În ceea ce privește istoricul studiilor asupra vizitatorilor, acesta a evoluat de-a lungul timpului, reflectând schimbările în abordările teoretice și metodologice din domeniul muzeologiei, sociologiei și marketingului cultural. Aceste studii sunt importante pentru înțelegerea comportamentului vizitatorilor, optimizarea experienței acestora și dezvoltarea strategiilor de management și marketing pentru muzee. Principalele lucrări studiate sunt Kenneth A. Yellis, „Museum Education”, George E. Hein, „Learning in the Museum”, C.G. Screven, „United States A Science in the Making”, Ridgeley Williams & Rosalyn Rubenstein, „Canada: no going back”, Hana Gottesdiener; Lucien Mironer and Jean Davallon, „France: rapid development and public support”, care oferă informații despre evoluția studiilor asupra vizitatorilor în Statele Unite ale Americii, Canada, Europa.

În cazul României, studiile asupra vizitatorilor au fost publicate în special în „Revista Muzeelor”. Alte publicații care au abordat această temă au fost „Muzeul Național” sau „Acta Musei Napocensis”, Din păcate, informațiile sunt lacunare, publicarea acestor studii oferind rezultate parțiale.

„Transmuseographia”, autor Ioan Oprea, tratează concepte esențiale și abordări inovative în domeniul muzeologiei, oferind o analiză complexă și profundă a funcțiilor și rolului muzeelor în societatea contemporană.

În ceea ce privește domeniul educației muzeale, principalele lucrări consultate sunt: „Learning in the Museum”, autor George E. Hein, „Museums and Education. Purpose, Pedagogy, Performance”, autor Eileen Hooper-Greenhill, „The Interrelationships Between Adult Museum Visitors’ Learning Identities and their Museum Experiences”, autor Lynda Kelly. Pentru România menționăm lucrarea „Pedagogie muzeală”, autori Venera Cojocariu, Neculai Barabaș și Victor Mitocaru. O altă sursă importantă pentru analiza activităților de educație muzeală în perioada 1964-2020 este reprezentată de „Revista muzeelor”.

Nu în ultimul rând, menționăm cercetarea documentelor arhivelor SJAN Vâlcea, SJAN Vrancea, precum și cele din arhiva Muzeului Național de Istorie a României. Acestea au oferit informații importante despre modul în care erau organizate activitățile de educație muzeală în perioada cuprinsă între 1964 și 2020.

Lucrarea este structurată în două părți: prima parte prezintă teoretic problematica cercetată, fiind împărțită la rândul său în trei capitole, iar cea de a doua prezintă, în capitolul al patrulea, rezultatele cercetării empirice asupra rolului muzeului în procesul instructiv-educativ.

Primul capitol, „Muzeul, definiție și contextualizare”, prezintă evoluția definiției muzeului, precum și o clasificare a muzeelor și a funcțiilor acestora. Ulterior, se prezintă managementul și marketingul muzeal, precum și misiunea și viziunea unui muzeu, subliniind rolul acestora în organizarea instituției. Analiza organismelor și organizațiilor care se ocupă cu promovarea și gestionarea muzeelor este importantă pentru înțelegerea modului în care muzeul funcționează într-un context mai larg și pentru evaluarea impactului acestor instituții asupra domeniului cultural și social. Analiza legislației muzeale și a evoluției conceptului de patrimoniu, aduce o înțelegere mai profundă a rolului muzeelor în societate și a modului în care acestea contribuie la protejarea, promovarea și valorificarea patrimoniului cultural și istoric.

Al doilea capitol, „Muzeul, evoluție și rol social”, prezintă apariția muzeului public în diferite țări și în spațiul românesc. Muzeul public reprezintă o evoluție semnificativă în istoria societății și a instituțiilor culturale. Această evoluție a marcat trecerea de la instituții elitiste, accesibile unor anumite clase sociale, la instituții deschise, care au accesibilizat cultura și patrimoniul la nivelul întregii populații, indiferent de statut social sau economic. Muzeul se transformă într-un centru de educație și învățare, care completează educația formală. De asemenea, capitolul analizează din punct de vedere numeric evoluția muzeului în spațiul românesc. Din datele furnizate de Institutul Național de Statistică, precum și de Arhivele

Naționale, s-a constatat o evoluție numerică a muzeelor, precum și o diversificare a tipurilor de muzee, evidențiind adaptabilitatea muzeelor la nevoile și interesele în continuă schimbare ale publicului. Studiile asupra vizitatorilor reprezintă o modalitate eficientă de a sublinia și de a înțelege mai bine rolul social al muzeului în comunitate. Aceste studii oferă oportunitatea de a analiza impactul și influența muzeului asupra vizitatorilor săi și asupra societății în ansamblu. Studiile vizitatorilor, realizate în muzeele românești începând cu sfârșitul anilor '60, au urmărit, la fel ca în celelalte muzee ale lumii, evaluarea impactului educațional, măsurarea influenței sociale și culturale, identificarea nevoilor și intereselor publicului, explorarea impactului economic și turistic, îmbunătățirea experienței vizitatorilor.

Analiza numărului de vizitatori în muzee în perioada cuprinsă între 1964 și 2020 oferă o perspectivă importantă asupra impactului și relevanței acestor instituții culturale în comunitate. În perioada cuprinsă între 1964 și 1989 muzeele, în special cele de istorie, au fost utilizate pentru a promova ideologia comunistă și pentru a educa populația conform principiilor regimului. Anumite expoziții și teme culturale au fost promovate în mod preferențial, în funcție de agenda politică a regimului, fiind realizate vizite organizate, în parteneriat cu școala, fabrici, uzine, instituții sau organizații menite să construiască „omul nou” încă de la cele mai fragede vârste. Acestea sunt Organizația „Șoimii Patriei”, Organizația de Pionieri și Uniunea Tineretului Comunist. În cea de a doua perioadă studiată, cea cuprinsă între 1990 și 2020, s-a constatat o evoluție mai puțin spectaculoasă, atât în privința numărului de muzee, precum și în privința numărului de vizitatori.

Digitizarea a avut un impact semnificativ asupra educației muzeale, transformând modul în care publicul interacționează cu colecțiile și informațiile oferite de muzee. Digitizarea permite accesul online la colecțiile muzeale, ceea ce înseamnă că oamenii din întreaga lume pot explora artefactele și exponatele fără a fi nevoie să se deplaseze fizic la muzeu. Acest lucru este deosebit de benefic pentru educație, deoarece profesorii și studenții pot utiliza resursele muzeale în cadrul lecțiilor și proiectelor lor.

Muzeele au dezvoltat resurse educaționale interactive, cum ar fi jocuri educative, tururi virtuale, și aplicații mobile. Procesul de învățare devine astfel mai captivant. Prin digitizare, muzeele pot crea copii digitale ale artefactelor lor, reducând nevoia de manipulare fizică a obiectelor fragile și valoroase. Acest lucru ajută la conservarea patrimoniului cultural pe termen lung, asigurându-se că aceste resurse sunt disponibile pentru generațiile viitoare. Platformele digitale permit personalizarea experienței de învățare. Utilizatorii pot alege ce informații să exploreze și în ce ordine, adaptându-și experiența în funcție de interesele și nevoile lor individuale. Tehnologii precum realitatea virtuală (VR) și realitatea augmentată (AR) sunt

integrate în programele educaționale muzeale, oferind experiențe immersive care pot aduce la viață istoria și arta într-un mod nou și captivant.

Digitizarea a transformat modul în care informațiile sunt accesate, prezentate și utilizate. Aceasta a deschis noi oportunități pentru învățare, colaborare și conservare, patrimoniul cultural și natural putând fi apreciat și studiat de către un public larg și divers.

Capitolul al III-lea, „Muzeul ca factor educativ în perioada 1964-2020 în România”, prezintă fundamentele teoretice și practice ale educației și pedagogiei muzeale. Alături de un scurt istoric al educației muzeale, au fost prezentate principalele teorii ale educației care au aplicabilitate și în domeniul muzeal. Capitolul prezintă activitățile de educație muzeală din perioada 1964-2020 în România. Divizarea perioadei 1964-2020 în două etape pentru analiza practicilor educative din muzee poate fi utilă pentru a observa schimbările și evoluțiile care au avut loc în timp. Prima etapă, 1964-1989, surprinde activitățile educative din muzee influențate de regimul comunist, iar cea de a doua etapă, 1990-2020 prezintă perioada de tranziție către o societate democratică. Evoluția educației muzeale pe parcursul a peste cinci decenii în România a fost marcată de schimbări semnificative atât la nivel politic și social, cât și în ceea ce privește strategiile și abordările educaționale ale muzeelor.

Studiul analizează perioada comunistă, când muzeele aveau un rol ideologic și propagandistic bine definit, dar și tranziția către democrație și economia de piață, care a adus noi provocări și oportunități pentru instituțiile culturale. În cadrul acestei cercetări sunt identificate și discutate principalele etape și tendințe în evoluția educației muzeale din România, de la centralizarea și controlul strict al activităților muzeale în perioada comunistă, până la deschiderea către inovație și digitizare în era postcomunistă.

Capitolul al IV-lea, care reprezintă partea a doua a lucrării, prezintă un studiu cantitativ și unul calitativ, care au ca subiect rolul muzeului în cadrul procesului instructiv-educativ. Pentru a obține o înțelegere comprehensivă a percepțiilor cadrelor didactice și ale elevilor, am utilizat un design de cercetare mixt, combinând date cantitative colectate prin intermediul unui chestionar adresat cadrelor didactice și date calitative obținute prin intermediul focus-grupurilor. Chestionarul a fost structurat în patru secțiuni:

1. Date demografice: Vârstă, gen, nivel educațional, experiență profesională (pentru cadrele didactice), clasă (pentru elevi).
2. Frecvența vizitelor la muzeu: Întrebări despre frecvența și tipul vizitelor la muzeu (ex. vizite individuale, excursii școlare).
3. Percepția asupra rolului educativ al muzeelor: Întrebări despre valoarea educativă a muzeelor, relevanța lor pentru curriculum și impactul asupra învățării.

4. Sugestii pentru îmbunătățirea experienței muzeale: Întrebări deschise despre cum ar putea fi îmbunătățite vizitele la muzeu.

Chestionarul a avut 344 de respondenți, profesori din ciclurile primar, gimnazial și liceal. Datele au fost analizate folosind softwear-ul SPSS. Interpretarea chestionarului oferă date importante despre modul în care muzeul este perceput de către școală, care sunt principalele obstacole în parteneriatul școală-muzeu și oferă recomandări de îmbunătățire a relației muzeu-școală.

În ceea ce privește cercetarea calitativă, metoda folosită a fost cea a focus-grupurilor. Au fost organizate nouă focus-grupuri, fiecare focus-grup având 10-12 elevi. Aceste focus-grupuri au fost constituite din elevi din diferite județe și niveluri de învățământ: primar, gimnazial și liceal.

Această cercetare permite o evaluare a activităților de educație muzeală din România, identificând problemele din cadrul parteneriatului muzeu-școală și recomandările pentru o mai bună colaborare. Cercetările calitativă și cantitativă au evidențiat problemele esențiale care afectează relația dintre muzee și școli în România. Abordarea acestor probleme prin politici de susținere adecvate, investiții în infrastructură și programe de formare poate spori rolul educativ al muzeelor și poate facilita colaborarea dintre aceste instituții și sistemul educațional. Muzeele au un potențial considerabil de a îmbogăți experiențele de învățare ale vizitatorilor.

Evoluția muzeului a fost marcată de multiple transformări, reflectate în redefinirea conceptelor, extinderea funcțiilor, diversificarea tipurilor de muzee și dezvoltarea unui cadru legislativ adecvat. De-a lungul timpului, definiția muzeului a suferit numeroase modificări. De la simple colecții de artefacte la instituții complexe dedicate educației, conservării patrimoniului și promovării culturii, muzeele nu mai sunt doar depozitare ale trecutului, ci și actori activi în viața socială, economică și culturală contemporană, contribuind la dezvoltarea comunităților și la dialogul intercultural. De asemenea, funcțiile muzeelor s-au diversificat. De la conservare și expunere, muzeele au adoptat roluri de cercetare, educative, și de implicare comunitară. Aceste funcții reflectă nevoia de a răspunde cerințelor publicului modern și de a se adapta schimbărilor din societate.

Tipurile de muzee s-au diversificat pentru a acoperi o gamă extinsă de specializări. Această diversitate permite accesul unui public cât mai numeros la resursele culturale și științifice. Administrarea muzeelor este asigurată de diverse organisme, de la autorități guvernamentale la organizații non-guvernamentale și instituții private. Această varietate în administrare reflectă existența unor structuri flexibile și adaptabile, capabile să gestioneze eficient resursele și să răspundă cerințelor în continuă schimbare ale societății.

Legislația specifică muzeelor a evoluat pentru a oferi un cadru clar și structurat, care să reglementeze activitățile muzeale, protecția patrimoniului și drepturile și responsabilitățile instituțiilor și personalului muzeal. Legile și reglementările în vigoare joacă un rol important în asigurarea unei gestionări adecvate și în protejarea interesului public. Aceste schimbări reflectă o adaptare continuă la nevoile societății contemporane, subliniind importanța muzeelor în educație, cercetare și dezvoltare comunitară. Astfel, muzeele își consolidează poziția ca piloni fundamentali ai culturii și cunoașterii umane.

Evoluția muzeelor publice reflectă o adaptare constantă la nevoile și așteptările unei societăți în schimbare. Atât la nivel global, cât și în România, muzeele continuă să joace un rol vital în conservarea și promovarea patrimoniului, fiind esențiale pentru educația și dezvoltarea comunității. Această evoluție subliniază importanța sprijinirii continue a muzeelor prin politici adecvate, finanțare și inițiative de modernizare pentru a asigura relevanța și accesibilitatea lor pentru public. Muzeele sunt actori sociali activi, cu un rol esențial în educație, incluziune socială, dialog intercultural, dezvoltare comunitară și bunăstare. Adaptându-se continuu la nevoile societății, muzeele își consolidează poziția ca instituții vitale pentru dezvoltarea armonioasă a comunităților, promovând valori fundamentale precum cunoașterea, diversitatea și coeziunea socială.

Evoluția numărului de muzee în România între 1964 și 2020 reflectă un proces complex, influențat de factori politici, economici și sociali. De la expansiunea din perioada comunistă la transformările postdecembriste, muzeele au demonstrat o capacitate remarcabilă de adaptare și inovare.

Studiul asupra vizitatorilor muzeelor din România în perioada 1964-2020 evidențiază schimbările în comportamentul și profilul acestora, influențate de transformările politice, economice și sociale ale țării. În perioada comunistă, numărul vizitatorilor muzeelor a crescut considerabil, datorită politicilor guvernamentale care promovau accesul larg la cultură și educație. Vizitele școlare organizate și evenimentele culturale cu participare obligatorie au fost elemente cheie în atragerea unui public numeros și divers. Totuși, vizitele erau adesea influențate de directivele ideologice, care puneau accent pe anumite teme și narative istorice.

După căderea regimului comunist, muzeele din România au trecut printr-o perioadă de adaptare la noile condiții economice și sociale. Aceasta a inclus provocări legate de finanțare și administrare, care au influențat negativ numărul de vizitatori. În această perioadă, muzeele au început să-și diversifice programele pentru a atrage noi categorii de public, încercând să se adapteze la noile realități ale unei societăți în tranziție.

Studiul rolului social al muzeelor relevă importanța acestor instituții ca actori fundamentali în dezvoltarea și coeziunea societății contemporane. Muzeele sunt instituții vitale care îndeplinesc multiple roluri sociale, de la educație și incluziune socială, la promovarea dialogului intercultural și stimularea dezvoltării comunitare. Capacitatea lor de a inova și de a se adapta la noile provocări ale societății contemporane subliniază importanța sprijinirii și dezvoltării continue a acestor instituții.

Educația muzeală este o componentă esențială a misiunii muzeelor, contribuind la formarea și dezvoltarea indivizilor și comunităților. Prin diversitatea programelor educaționale, utilizarea tehnologiei, impactul asupra comunității și capacitatea de a inova și adapta, muzeele își consolidează rolul de instituții educaționale vitale. Sprijinirea continuă și dezvoltarea educației muzeale sunt esențiale pentru promovarea cunoașterii, culturii și coeziunii sociale, asigurând astfel un viitor prosper și educat pentru toate generațiile. Educația muzeală se confruntă cu diverse provocări, inclusiv limitările financiare, accesibilitatea și adaptarea la schimbările rapide ale societății și tehnologiei. Cu toate acestea, aceste provocări oferă și oportunități pentru inovație și dezvoltare. Parteneriatele cu instituții educaționale, finanțările europene și colaborările internaționale pot sprijini muzeele în depășirea acestor obstacole și în dezvoltarea unor programe educaționale de înaltă calitate.

Perioada cuprinsă între 1964 și 1989 a fost influențată de politicile culturale și ideologice ale regimului comunist. Deși muzeele au avut un rol important în educația publicului și promovarea culturii, ele au funcționat și ca instrumente de propagandă. Provocările legate de resurse și controlul statului au limitat, însă, potențialul lor de dezvoltare independentă și creativă. Expozițiile și programele muzeale erau adesea orientate spre glorificarea trecutului socialist și a ideologiei marxist-leniniste. Acest aspect a influențat selecția și prezentarea exponatelor, precum și mesajele transmise vizitatorilor.

În perioada cuprinsă între 1990 și 2020, muzeele au continuat să joace un rol esențial în educația publicului și în promovarea coeziunii sociale. Programele educaționale și evenimentele culturale au fost diversificate pentru a atrage un public larg și variat. Perioada studiată a fost marcată de o diversificare semnificativă a programelor educaționale oferite de muze. Acestea au inclus ateliere interactive, programe de învățare practică, expoziții tematice, tururi ghidate și activități extracurriculare. Muzeele au dezvoltat parteneriate cu școli și universități pentru a integra resursele și activitățile muzeale în curriculum-ul educațional formal.

Tehnologia a jucat un rol crucial în modernizarea educației muzeale. Muzeele au început să folosească instrumente digitale pentru a crea expoziții virtuale, aplicații interactive și platforme

educaționale online. Digitalizarea colecțiilor și oferirea de resurse educaționale accesibile online au extins semnificativ accesibilitatea și impactul educațional al muzeelor.

Educația muzeală a fost influențată de diverse crize economice și, recent, de pandemia COVID-19. Aceste crize au impus muzeelor să găsească soluții inovatoare pentru a continua să-și îndeplinească rolul educațional. Pandemia a accelerat digitalizarea și a dus la crearea de conținut educațional online, permițând muzeelor să rămână relevante și accesibile în condiții dificile.

Analiza sociologică prezentată în teză, care a investigat percepția cadrelor didactice și a elevilor din România asupra muzeului ca factor educativ, combinând metode de cercetare calitativă și cantitativă, a adus în lumină o serie de concluzii relevante:

1. Percepția pozitivă a muzeului ca factor educativ: Atât cadrele didactice, cât și elevii intervievați au avut în general aprecieri pozitive asupra rolului educativ al muzeului. Aceștia au recunoscut valoarea muzeului în completarea și diversificarea experienței de învățare, oferind oportunități unice de înțelegere și explorare a diverselor subiecte și domenii de studiu.
2. Beneficiile experiențelor muzeale: Participanții la studiu au identificat o serie de beneficii ale experiențelor muzeale, inclusiv stimularea interesului și a curiozității elevilor, consolidarea cunoștințelor teoretice prin experiență practică și dezvoltarea gândirii critice și a capacității de analiză. Aceste beneficii au fost confirmate și de rezultatele sondajului cantitativ, care au indicat o majoritate a respondenților care au considerat muzeul ca un factor important în educația lor.
3. Rolul educației muzeale în cadrul școlar: Trecerea de la învățarea în sala de clasă la învățarea experiențială în cadrul muzeului a fost percepută ca un complement valoros la educația formală. Muzeul a oferit oportunități de aplicare în practică a cunoștințelor și de interacțiune directă cu elementele de patrimoniu, întărind astfel înțelegerea și reținerea informațiilor.
4. Provocările și oportunitățile utilizării muzeului în educație: Totuși, studiul a identificat și unele provocări în utilizarea muzeului în contextul educațional, inclusiv dificultăți legate de resursele logistice și financiare necesare pentru organizarea excursiilor școlare la muzeu și lipsa unei prezențe a muzeului în curriculum-ul școlar. Cu toate acestea, aceste provocări au fost însoțite de oportunități de îmbunătățire a colaborării între instituțiile muzeale și școlare și de dezvoltare a resurselor educaționale specifice.

5. Necesitatea diversificării activităților de educație muzeală: În lumina rezultatelor studiului, există o necesitate evidentă de a dezvolta programe educaționale muzeale diversificate, care să răspundă nevoilor și intereselor diferitelor grupuri de elevi. Aceste programe ar trebui să fie adaptate pentru a stimula participarea activă și implicarea tuturor elevilor, indiferent de nivelul lor de educație sau de dezvoltare.

În concluzie, cercetarea a evidențiat importanța și beneficiile educației muzeale în contextul școlar din România, subliniind rolul valoros al muzeului ca factor educațional complementar. Cu toate acestea, există provocări și oportunități de îmbunătățire a utilizării muzeului în educație, care necesită eforturi continue din partea instituțiilor muzeale, a cadrelor didactice și a factorilor de decizie din domeniul educațional.

Pentru a îmbunătăți relația muzeu-scoală și pentru a oferi o experiență educațională mai valoroasă elevilor, muzeele ar putea lua în considerare următoarele recomandări:

1. Dezvoltarea programelor educaționale adaptate: Muzeele ar trebui să dezvolte programe educaționale adaptate nevoilor și intereselor diferitelor grupuri de vârstă și niveluri de educație. Aceste programe ar trebui să fie aliniate cu curriculum-ul școlar și să ofere oportunități pentru învățarea activă.
2. Colaborarea strânsă cu instituțiile școlare: Muzeele ar trebui să stabilească parteneriate strânse cu instituțiile școlare din comunitatea lor. Aceste colaborări ar putea include planificarea excursiilor școlare, dezvoltarea de resurse educaționale comune și organizarea de evenimente și programe educaționale în colaborare.
3. Formare continuă pentru cadrele didactice: Muzeele ar putea oferi programe de formare continuă pentru cadrele didactice, pentru a le ajuta să integreze mai bine vizitele la muzeu în curriculum-ul lor și să valorifice potențialul educațional al muzeului în clasă.
4. Crearea de resurse educaționale online: Muzeele ar putea dezvolta resurse educaționale online, cum ar fi tururi virtuale, materiale didactice descărcabile și lecții interactive, pentru a permite accesul la conținutul muzeal și în afara vizitelor fizice.
5. Diversificarea tipurilor de activități educaționale: În plus față de tururile ghidate tradiționale, muzeele ar trebui să ofere o varietate de activități educaționale, cum ar fi ateliere practice, jocuri de rol, prezentări interactive și dezbateri tematice, pentru a stimula participarea activă și implicarea elevilor.
6. Facilitarea accesului pentru toate grupurile de elevi: Muzeele ar trebui să ia în considerare nevoile și interesele diferitelor grupuri de elevi și să adopte măsuri pentru a facilita accesul acestora la experiențele muzeale. Aceste măsuri ar putea include

oferirea de tururi adaptate pentru elevii cu nevoi speciale și dezvoltarea de programe educaționale inclusiv pentru elevii proveniți din medii defavorizate.

7. Evaluarea și feedback-ul continuu: Muzeele ar trebui să colecteze feedback-ul elevilor și al cadrelor didactice cu privire la programele educaționale oferite și să utilizeze aceste informații pentru a îmbunătăți continuu calitatea și relevanța acestor programe.
8. Programe de formare pentru educatorii muzeali: Un educator muzeal trebuie să cunoască atât colecțiile muzeului, cât și elemente de pedagogie pentru o mai bună adaptare a activităților muzeale la caracteristicile individuale și de vârstă ale vizitatorilor.

Prin implementarea acestor recomandări și prin colaborarea strânsă între muzee și instituțiile școlare, relația muzeu-scoală poate fi consolidată, oferind elevilor o experiență educațională mai bogată și mai valoroasă.

Pentru a îmbunătăți relația dintre școală și muzeu și pentru a valorifica potențialul educațional al vizitelor la muzeu, școlile ar putea lua în considerare următoarele recomandări:

1. Integrarea vizitelor la muzeu în curriculum-ul școlar: Școlile ar trebui să integreze vizitele la muzeu în curriculum-ul lor, identificând legături între subiectele studiate în clasă și colecțiile sau expozițiile muzeului. Această integrare poate consolida învățarea și poate oferi context și relevanță pentru cunoștințele teoretice.
2. Planificarea și organizarea excursiilor la muzeu: Cadrele didactice ar trebui să planifice și să organizeze excursiile la muzeu în mod regulat, asigurându-se că acestea sunt aliniate cu obiectivele de învățare și că sunt adaptate nivelului de vârstă și intereselor elevilor.
3. Colaborarea cu muzeele locale: Școlile ar trebui să stabilească parteneriate și să colaboreze strâns cu muzeele locale din comunitatea lor. Această colaborare poate facilita accesul la resurse educaționale și poate sprijini planificarea și organizarea vizitelor la muzeu într-un mod eficient și eficace.
4. Dezvoltarea competențelor de observare și analiză: Înainte și după vizita la muzeu, cadrele didactice ar putea dezvolta activități care să stimuleze observația și analiza elevilor, precum și capacitatea lor de a interpreta și de a pune întrebări critice despre exponatele și artefactele observate.
5. Extinderea experienței educaționale prin utilizarea tehnologiei: În plus față de vizitele fizice la muzeu, școlile ar putea utiliza tehnologia pentru a extinde experiența educațională. Aceasta poate include vizite virtuale la muzeu, utilizarea de resurse educaționale online și dezvoltarea de proiecte de cercetare care să se bazeze pe colecțiile muzeului.

6. Evaluare și feed-back: După fiecare vizită la muzeu, școlile ar trebui să colecteze feed-back de la elevi și cadre didactice și să utilizeze aceste informații pentru a îmbunătăți planificarea și organizarea viitoarelor vizite.
7. Promovarea continuității și a învățării pe tot parcursul vieții: Este important ca școlile să promoveze o abordare holistică a învățării și să recunoască importanța învățării pe tot parcursul vieții. Vizitele la muzeu pot juca un rol important în acest sens, oferind elevilor oportunități de explorare și învățare în afara mediului școlar tradițional.
8. Organizarea, în parteneriat cu muzeele, cursurilor de educație muzeală pentru profesori pentru o mai bună colaborare cu muzeele, profesorii ar trebui să cunoască particularitățile activităților de educație muzeală și rolul lor formativ.

Prin implementarea acestor recomandări și prin colaborarea strânsă între școală și muzeu, relația dintre cele două instituții poate fi consolidată, iar experiența educațională a elevilor poate fi îmbunătățită și diversificată.

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE- IOSUD
Str. Lt. Stancu Ion, Nr. 35 – 130105, Târgoviște, România
Tel/Fax: +40-245-206104
<http://scoaladoctorala.valahia.ro/>

DOCTORAL THESIS

Phd. SUPERVISOR,
Prof. Univ. Dr. Ioan OPRIȘ

PhD. CANDIDATE,
Luminița Elena VASILIU

Târgoviște
2024

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE- IOSUD
Str. Lt. Stancu Ion, Nr. 35 – 130105, Târgoviște, România
Tel/Fax: +40-245-206104
<http://scoaladoctorala.valahia.ro/>

THE MUSEUM AS AN EDUCATIONAL FACTOR IN THE PERIOD 1964-2020 IN ROMANIA

(ABSTRACT)

PhD. SUPERVISOR,

Prof. Univ. Dr. Ioan OPRIȘ

PhD. CANDIDATE,

Luminița Elena VASILIU

Târgoviște

2024

Keywords: museum education, museum pedagogy, museum functions, experiential learning, statistical analysis

In contemporary society, the educational function of the museum has been brought to the fore. The museum has become an engaging and interactive place of learning for audiences of all ages. While traditional education has focused on formal educational institutions such as schools and universities, the role of museums in this process has become increasingly evident and appreciated.

The thesis aims to explore and analyze, from an interdisciplinary perspective, the importance and impact of museums in the instructive-educational process, by analyzing museum education in Romania in the period between 1964 and 2020, a period with significant changes in the social, political and cultural fields. Through the analysis of this historical interval, it is observed how museum education has adapted and evolved, demonstrating how culture and education are interconnected in Romanian society. This analysis can provide useful guidelines for the development of museum education practices in a constantly changing context.

By examining the various dimensions of this phenomenon, from the historical, pedagogical and didactic aspects to the socio-cultural and psychological influences, the paper provides an analysis of the role of the museum in education.

In this context, the work presents the evolution of the museum from the appearance of the first public institutions to its transformation into an interactive and experiential learning space, where the visitor is encouraged to explore and discover the presented topics at their own pace and in an informal environment. The museum is an educational resource center, offering teaching materials and programs adapted to different age groups and educational needs.

In addition to the practical aspects of the role of museums in education, this paper also presents the theoretical and conceptual implications of this phenomenon. In the light of educational theories and interdisciplinary research, it is observed how the museum can contribute to the development of the cognitive, emotional and social skills of its visitors. The paper proposes to make a significant contribution to the understanding and appreciation of the role of museums in the instructive-educational process, emphasizing their importance in promoting active learning.

The central objective of the paper is to investigate and analyze in depth the role of museums in the instructive-educational process, presenting the mechanisms by which these cultural institutions influence and contribute to the development of knowledge, skills and attitudes

among their visitors, on a national level, in the period between 1964 and 2020. In light of this objective, the research emphasizes the social role of the museum, including the learning experiences it offers, its impact on the cognitive and emotional development of visitors, the adaptation of the museum to the needs and interests of different audience groups, and the contribution to the promotion of intercultural dialogue and mutual understanding in contemporary society.

The specific objectives, which derive from the general objective, are the following:

1. Analysis of the role of museums in the instructive-educational process in the period between 1964 and 2020;
2. Identifying ways in which museums can collaborate with schools;
3. Analyzing the preferences and experiences of primary, secondary and high school teachers regarding the use of museums as an educational resource for students.
4. Highlighting the frequency of student participation in extracurricular activities that include museums, as well as identifying some tools and ways to be able to bring the didactic activity closer to the museum experience.
5. Collecting and analyzing teachers' opinions and recommendations on improving museum activities to make the experience more effective and attractive.
6. Studying how museum visits influence children's education
7. Studying how museum visits foster students' critical thinking and imagination.

Regarding previous research, more than 400 papers and articles were studied, divided into several categories. The first category includes works and articles that relate to the definition, types, functions, management and marketing of museums. The second category concerned the social role of museums, the third category refers to museum education. The relevant works for the evolution of the definition of museums, for the types and functions of museums are: Georges Henri Rivière, "La Museologie selon Georges Henri Riviere. Course of museology/Texts and testimonies". Georges Henri Rivière was a pioneer of modern museology and played a key role in transforming the way museums function and fulfill their educational and cultural mission. It is an important work compiling Rivière's theories and practices on museology. This book includes courses, texts, and testimonials that reflect his philosophy and contributions to the field.

Corina Nicolescu is a recognized specialist in the field of museology in Romania. Her work, "General Museology", provides a detailed introduction to the concepts and practices of museology. The historical evolution of museums is presented from private collections to modern institutions. The paper also presents the role of museums in society, as well as aspects

of museum administration, including collection management, museum policies, funding and marketing.

George Brown Goode is known for his work at the Smithsonian Institution and for his seminal contributions to museum organization and classification. "On the Classification of Museums", published in 1888, provided a theoretical framework for the classification and organization of museums. Goode addressed how museums should be structured to best serve the public and promoted ideas that remain relevant today. He proposed a classification of museums according to their main purpose and function, he identified several types of museums, including natural history museums, history museums, technology and science museums, and ethnographic museums have multiple roles, including educating the public, preserving artifacts, research, and providing a place for cultural recreation. Goode insisted that museums must be accessible and relevant to the community they serve.

Timothy Ambrose and Crispin Paine's "Museum Basics" covers all the essential aspects of running a museum. The book is designed to be accessible and practical, providing clear and concise guidance for effective museum management.

"Museums in Motion: An Introduction to the History and Functions of Museums", by Edward P Alexander and Mary Alexander, is a work that explores the evolution and role of museums in society. The book provides a detailed analysis of the evolution of museums from ancient private collections to modern institutions, emphasizing changes in their functions and structure. The authors present the multiple roles of museums, including heritage conservation, public education, and the social and cultural role of these institutions. The work is a practical guide to museum administration, including collection management, design exhibitions and marketing and financing strategies.

"Towards a Methodology of Museology" is a doctoral thesis authored by Peter Van Mensch. This paper proposes a methodological framework for museum study and practice, addressing theoretical, conceptual and practical aspects of museology.

Regarding the Proceedings of ICOM Conferences, each conference has a central theme that reflects the current topics and interests of the museum community. These themes can range from heritage conservation and new technologies in museums, to the social and educational role of museums.

"History of museums in Romania", written by Ioan Oprea, explores the origins, development and transformations of museums in Romania, from the first collections and cabinets of curiosities to today's modern institutions. The book is based on a thorough research of historical

documents, archives and other relevant sources, offering a clear and detailed picture of the Romanian museum history.

Gary Edson's study, "Museum Management," provides an analysis of the principles, methods, and practices essential to the management of museum institutions.

The paper "Museum Marketing and Strategy. Designing Missions Building Audiences Generating Revenue and Resources", by Neil G. Kotler Philip Kotler Wendy I. Kotler, provides a strategic approach to museum marketing and management. The authors present methods and strategies for developing the museum's mission, attracting and maintaining audiences, generating revenue and resources, and ensuring the long-term sustainability of museum institutions.

In Romania, the work "Management and museum education in Romania", authors Herman Aarts, Anneke van de Kieft, Judikje Kiers, Plaisier Kees, Diana Timmer, published by the Dutch Museum Association, provides important information about museum education and museum education activities.

The study of the evolution of the number of visitors and the number of museums in Romania was carried out by analyzing the data provided by the Statistical Yearbook and the website of the National Institute of Statistics. For a detailed research, data provided from 1938 to 2020 was analyzed.

Regarding the history of visitor studies, they have evolved over time, reflecting changes in theoretical and methodological approaches in museology, sociology and cultural marketing. These studies are important for understanding visitor behavior, optimizing their experience, and developing management and marketing strategies for museums. The main works studied are Kenneth A. Yellis, "Museum Education", George E. Hein, "Learning in the Museum", C.G. Screven, "United States A Science in the Making", Ridgeley Williams & Rosalyn Rubenstein, "Canada: no going back", Hana Gottesdiener; Lucien Mironer and Jean Davallon, "France: rapid development and public support", providing information on the development of visitor studies in the United States, Canada, Europe.

In the case of Romania, the studies on visitors were published especially in the "Revista Muzeelor". Other publications that addressed this theme were "National Museum" or "Acta Musei Napocensis", Unfortunately, the information is incomplete, the publication of these studies providing partial results.

"Transmuseographia", author Ioan Opriș, deals with essential concepts and innovative approaches in the field of museology, offering a complex and deep analysis of the functions and role of museums in contemporary society.

Regarding the field of museum education, the main consulted works are: "Learning in the Museum", author George E. Hein, "Museums and Education. Purpose, Pedagogy, Performance", by Eilean Hooper-Greenhill, "The Interrelationships Between Adult Museum Visitors' Learning Identities and their Museum Experiences", by Lynda Kelly. For Romania, we mention the work "Museum Pedagogy", authors Venera Cojocariu, Neculai Barabaş and Victor Mitocaru. Another important source for the analysis of museum education activities in the period 1964-2020 is represented by the "Museum Magazine".

Last but not least, we mention the research of the documents of the archives of SJAN Vâlcea, SJAN Vrancea, as well as those from the archives of the National History Museum of Romania. They provided important information about how museum education activities were organized between 1964 and 2020.

The work is structured in two parts: the first part theoretically presents the researched issue, being divided in turn into three chapters, and the second part presents, in the fourth chapter, the results of the empirical research on the role of the museum in the instructive-educational process.

The first chapter, "The museum, definition and contextualization", presents the evolution of the museum definition, as well as a classification of museums and their functions. Afterwards, museum management and marketing are presented, as well as the mission and vision of a museum, emphasizing their role in the organization of the institution. Analyzing the bodies and organizations involved in the promotion and management of museums is important for understanding how the museum functions in a wider context and for assessing the impact of these institutions on the cultural and social sphere. The analysis of museum legislation and the evolution of the concept of heritage brings a deeper understanding of the role of museums in society and how they contribute to the protection, promotion and valorization of cultural and historical heritage.

The second chapter, "Museum, evolution and social role", presents the appearance of the public museum in different countries and in the Romanian space. The public museum represents a significant evolution in the history of society and cultural institutions. This evolution marked the transition from elitist institutions, accessible to certain social classes, to open institutions, which made culture and heritage accessible to the entire population, regardless of social or economic status. The museum becomes a center of education and learning, which complements formal education. Also, the chapter analyzes from a numerical point of view the evolution of the museum in the Romanian space. From the data provided by the National Institute of Statistics, as well as the National Archives, a numerical evolution of

museums, as well as a diversification of museum types, was found, highlighting the adaptability of museums to the ever-changing needs and interests of the public. Visitor studies are an effective way to emphasize and better understand the social role of the museum in the community. These studies provide the opportunity to analyze the impact and influence of the museum on its visitors and on society as a whole. Visitor studies, carried out in Romanian museums since the end of the '60s, aimed, just like in other museums of the world, to evaluate the educational impact, measure the social and cultural influence, identify the needs and interests of the public, explore the economic and touristic impact, improve the experience of visitors.

Analysis of museum visitor numbers between 1964 and 2020 provides important insight into the impact and relevance of these cultural institutions in the community. Between 1964 and 1989 museums, especially history museums, were used to promote communist ideology and educate the population according to the principles of the regime. Certain exhibitions and cultural themes were preferentially promoted, depending on the political agenda of the regime, being organized visits, in partnership with schools, factories, plants, institutes or organizations aimed at building the "new man" from the earliest ages. These are the "Falcon of the Fatherland" Organization, the Organization of Pioneers and the Communist Youth Union. In the second period studied, between 1990 and 2020, a less spectacular evolution was observed, both in terms of the number of museums, as well as in terms of the number of visitors.

Digitization has had a significant impact on museum education, transforming the way the public interacts with the collections and information provided by museums. Digitization enables online access to museum collections, meaning that people from all over the world can explore artefacts and exhibits without having to physically travel to the museum. This is especially beneficial for education, as teachers and students can use museum resources in their lessons and projects.

Museums have developed interactive educational resources such as educational games, virtual tours, and mobile applications. The learning process thus becomes more engaging. Through digitization, museums can create digital copies of their artifacts, reducing the need for physical handling of fragile and valuable objects. This helps preserve cultural heritage in the long term, ensuring that these resources are available for future generations. Digital platforms enable personalization of the learning experience. Users can choose what information to explore and in what order, tailoring their experience to their individual interests and needs. Technologies such as virtual reality (VR) and augmented reality (AR) are being integrated into

museum education programs, providing immersive experiences that can bring history and art to life in a new and engaging way.

Digitization has transformed the way information is accessed, presented and used. This has opened up new opportunities for learning, collaboration and conservation, with cultural and natural heritage being appreciated and studied by a wide and diverse audience.

Chapter III, "The museum as an educational factor in the period 1964-2020", presents the theoretical and practical foundations of museum education and pedagogy. Along with a brief history of museum education, the main theories of education that are also applicable in the museum field were presented. The chapter presents museum education activities from 1964-2020 in Romania. Dividing the period 1964-2020 into two stages for the analysis of educational practices in museums can be useful to observe the changes and developments that have occurred over time. The first stage, 1964-1989, captures the educational activities in museums influenced by the communist regime, and the second stage, 1990-2020, presents the transition period towards a democratic society. The evolution of museum education over five decades in Romania has been marked by significant changes both at the political and social level, as well as in terms of the educational strategies and approaches of museums.

The study analyzes the communist period, when museums had a well-defined ideological and propaganda role, but also the transition to democracy and the market economy, which brought new challenges and opportunities for cultural institutions. In this research, the main stages and trends in the evolution of museum education in Romania are identified and discussed, from the centralization and strict control of museum activities during the communist period, to the openness to innovation and digitization in the post-communist era.

Chapter IV, which represents the second part of the work, presents a quantitative and a qualitative study, which have as their subject the role of the museum in the instructive-educational process. To gain a comprehensive understanding of teachers' and students' perceptions, we used a mixed research design, combining quantitative data collected through a teacher questionnaire and qualitative data obtained through focus groups. The questionnaire was structured in four sections:

1. Demographic data: Age, gender, educational level, professional experience (for teachers), class (for students).
2. Frequency of visits to the museum: Questions about the frequency and type of visits to the museum (eg individual visits, school trips).
3. Perception of the educational role of museums: Questions about the educational value of museums, their relevance to the curriculum and impact on learning.

4. Suggestions for improving the museum experience: Open-ended questions about how museum visits could be improved.

The questionnaire had 344 respondents, primary, secondary and high school teachers. Data were analyzed using SPSS software. The interpretation of the questionnaire provides important data on how the museum is perceived by the school, what are the main obstacles in the school-museum partnership and provides recommendations for improving the museum-school relationship.

Regarding the qualitative research, the method used was that of focus groups. Nine focus groups were organized, each focus group having 10-12 students. These focus groups were made up of students from different counties and education levels: primary, secondary and high school.

This research allows an evaluation of museum education activities in Romania, identifying the problems within the museum-school partnership and recommendations for better collaboration. Qualitative and quantitative research has highlighted the essential issues affecting the relationship between museums and schools in Romania. Addressing these issues through appropriate support policies, infrastructure investments and training programs can enhance the educational role of museums and facilitate collaboration between these institutions and the education system. Museums have considerable potential to enrich the learning experiences of visitors.

The evolution of the museum has been marked by multiple transformations, reflected in the redefinition of concepts, the expansion of functions, the diversification of museum types and the development of an appropriate legislative framework. Over time, the definition of a museum has undergone many changes. From simple artefact collections to complex institutions dedicated to education, heritage conservation and cultural promotion, museums are no longer just repositories of the past, but also active actors in contemporary social, economic and cultural life, contributing to community development and intercultural dialogue. Also, the functions of museums have diversified. From preservation and display, museums have adopted research, educational, and community engagement roles. These functions reflect the need to respond to the demands of the modern public and to adapt to changes in society.

The types of museums have diversified to cover a wide range of specializations. This diversity allows the widest possible access to cultural and scientific resources. The administration of museums is provided by various bodies, from governmental authorities to non-governmental organizations and private institutions. This variety in administration reflects

the existence of flexible and adaptable structures capable of efficiently managing resources and responding to the ever-changing demands of society.

Legislation specific to museums has evolved to provide a clear and structured framework to regulate museum activities, heritage protection and the rights and responsibilities of museum institutions and staff. Laws and regulations in force play an important role in ensuring proper management and protecting the public interest. These changes reflect a continuous adaptation to the needs of contemporary society, emphasizing the importance of museums in education, research and community development. Thus, museums strengthen their position as fundamental pillars of human culture and knowledge.

The evolution of public museums reflects a constant adaptation to the needs and expectations of a changing society. Both globally and in Romania, museums continue to play a vital role in the preservation and promotion of heritage, being essential for education and community development. This development underlines the importance of continuing to support museums through appropriate policies, funding and modernization initiatives to ensure their relevance and accessibility to the public. Museums are active social actors with an essential role in education, social inclusion, intercultural dialogue, community development and well-being. Continually adapting to society's needs, museums strengthen their position as vital institutions for the harmonious development of communities, promoting fundamental values such as knowledge, diversity and social cohesion.

The evolution of the number of museums in Romania between 1964 and 2020 reflects a complex process, influenced by political, economic and social factors. From communist-era expansion to post-December transformations, museums have demonstrated a remarkable capacity for adaptation and innovation.

The study on museum visitors in Romania in the period 1964-2020 highlights the changes in their behavior and profile, influenced by the country's political, economic and social transformations. During the communist period, the number of museum visitors increased considerably, thanks to government policies that promoted wide access to culture and education. Organized school visits and compulsory cultural events were key elements in attracting a large and diverse audience. However, visits were often influenced by ideological directives, which emphasized certain themes and historical narratives.

After the fall of the communist regime, Romanian museums went through a period of adaptation to the new economic and social conditions. This included funding and management challenges that negatively impacted visitor numbers. During this period, museums began to

diversify their programs to attract new audiences, trying to adapt to the new realities of a society in transition.

The study of the social role of museums reveals the importance of these institutions as fundamental actors in the development and cohesion of contemporary society. Museums are vital institutions that fulfill multiple social roles, from education and social inclusion, to promoting intercultural dialogue and stimulating community development. Their ability to innovate and adapt to the new challenges of contemporary society underlines the importance of supporting and continuously developing these institutions.

Museum education is an essential component of the mission of museums, contributing to the formation and development of individuals and communities. Through the diversity of educational programs, the use of technology, the impact on the community and the ability to innovate and adapt, museums strengthen their role as vital educational institutions. The continued support and development of museum education is essential for promoting knowledge, culture and social cohesion, thus ensuring a prosperous and educated future for all generations. Museum education faces various challenges, including financial constraints, accessibility, and adaptation to rapid changes in society and technology. However, these challenges also provide opportunities for innovation and development. Partnerships with educational institutions, European funding and international collaborations can support museums in overcoming these obstacles and developing high-quality educational programs.

The period between 1964 and 1989 was influenced by the cultural and ideological policies of the communist regime. Although museums played an important role in educating the public and promoting culture, they also functioned as tools of propaganda. Resource challenges and state control, however, limited their potential for independent and creative development. Museum exhibitions and programs were often geared towards glorifying the socialist past and Marxist-Leninist ideology. This aspect influenced the selection and presentation of exhibits, as well as the messages conveyed to visitors.

Between 1990 and 2020, museums continued to play an essential role in educating the public and promoting social cohesion. Educational programs and cultural events have been diversified to attract a wide and varied audience. The studied period was marked by a significant diversification of educational programs offered by museums. These include interactive workshops, hands-on learning programs, themed exhibitions, guided tours and extracurricular activities. Museums have developed partnerships with schools and universities to integrate museum resources and activities into the formal educational curriculum.

Technology has played a crucial role in modernizing museum education. Museums have started using digital tools to create virtual exhibitions, interactive applications and online educational platforms. The digitization of collections and the provision of accessible educational resources online have significantly expanded the accessibility and educational impact of museums.

Museum education has been influenced by various economic crises and, recently, by the COVID-19 pandemic. These crises have forced museums to find innovative solutions to continue fulfilling their educational role. The pandemic has accelerated digitization and led to the creation of online educational content, allowing museums to remain relevant and accessible in difficult conditions.

The sociological analysis presented in the thesis, which investigated the perception of Romanian teachers and students on the museum as an educational factor, combining qualitative and quantitative research methods, brought to light a series of relevant conclusions:

1. The positive perception of the museum as an educational factor: Both the teachers and the students interviewed generally had positive assessments of the museum's educational role. They recognized the value of the museum in complementing and diversifying the learning experience, providing unique opportunities to understand and explore various subjects and fields of study.
2. Benefits of museum experiences: Study participants identified a number of benefits of museum experiences, including stimulating students' interest and curiosity, strengthening theoretical knowledge through hands-on experience, and developing critical thinking and analytical skills. These benefits were also confirmed by the results of the quantitative survey, which indicated a majority of respondents who considered the museum as an important factor in their education.
3. The role of museum education in the school setting: The shift from classroom learning to experiential learning in the museum setting was perceived as a valuable complement to formal education. The museum provided opportunities for practical application of knowledge and direct interaction with heritage items, thus strengthening understanding and retention of information.
4. The challenges and opportunities of using the museum in education: However, the study also identified some challenges in using the museum in the educational context, including difficulties related to the logistical and financial resources needed to organize school trips to the museum and the lack of a presence of the museum in the school curriculum. However, these challenges were accompanied by opportunities to improve collaboration between museum and school institutions and to develop specific educational resources.

5. The need to diversify museum education activities: In light of the results of the study, there is an obvious need to develop diversified museum education programs that meet the needs and interests of different groups of students. These programs should be tailored to encourage active participation and engagement of all students, regardless of their educational or developmental level.

In conclusion, the research highlighted the importance and benefits of museum education in the school context in Romania, underlining the valuable role of the museum as a complementary educational factor. However, there are challenges and opportunities to improve museum use in education that require continued efforts by museum institutions, educators, and educational decision-makers.

To improve the museum-school relationship and provide a more valuable educational experience for students, museums could consider the following recommendations:

1. Developing adapted educational programs: Museums should develop educational programs adapted to the needs and interests of different age groups and educational levels. These programs should be aligned with the school curriculum and provide opportunities for active learning.

2. Close collaboration with educational institutions: Museums should establish close partnerships with educational institutions in their community. These collaborations could include planning school trips, developing shared educational resources, and organizing collaborative educational events and programs.

3. In-service training for teachers: Museums could offer in-service training programs for teachers to help them better integrate museum visits into their curriculum and harness the educational potential of the museum in the classroom.

4. Creating online educational resources: Museums could develop online educational resources, such as virtual tours, downloadable teaching materials and interactive lessons, to enable access to museum content outside of physical visits.

5. Diversifying the types of educational activities: In addition to traditional guided tours, museums should offer a variety of educational activities, such as hands-on workshops, role-plays, interactive presentations and thematic debates, to stimulate active participation and engagement the students.

6. Facilitating access for all student groups: Museums should consider the needs and interests of different student groups and take measures to facilitate their access to museum experiences. These measures could include offering adapted tours for students with special needs and developing educational programs inclusive of students from disadvantaged backgrounds.

7. Evaluation and continuous feedback: Museums should collect student and teacher feedback on the educational programs offered and use this information to continuously improve the quality and relevance of these programs.

8. Training programs for museum educators: A museum educator must know both museum collections and pedagogic elements for a better adaptation of museum activities to the individual and age characteristics of visitors.

By implementing these recommendations and through close collaboration between museums and school institutions, the museum-school relationship can be strengthened, providing students with a richer and more valuable educational experience.

To improve the relationship between the school and the museum and to harness the educational potential of museum visits, schools could consider the following recommendations:

1. Integrating museum visits into the school curriculum: Schools should integrate museum visits into their curriculum, identifying links between subjects studied in the classroom and museum collections or exhibitions. This integration can reinforce learning and provide context and relevance to theoretical knowledge.

2. Planning and organizing museum trips: Teachers should plan and organize museum trips regularly, ensuring that they are aligned with the learning objectives and that they are adapted to the age level and interests of the students.

3. Collaboration with local museums: Schools should establish partnerships and work closely with local museums in their community. This collaboration can facilitate access to educational resources and support the planning and organization of museum visits in an efficient and effective manner.

4. Development of observation and analysis skills: Before and after the museum visit, teachers could develop activities that stimulate students' observation and analysis, as well as their ability to interpret and ask critical questions about the exhibits and artifacts observed.

5. Extending the educational experience through the use of technology: In addition to physical museum visits, schools could use technology to extend the educational experience. This may include virtual visits to the museum, use of resources online educational programs and the development of research projects based on the museum's collections.

6. Evaluation and feedback: After each visit to the museum, schools should collect feedback from students and teachers and use this information to improve the planning and organization of future visits.

7. Promoting continuity and lifelong learning: It is important that schools promote a holistic approach to learning and recognize the importance of lifelong learning. Museum visits can play an important role in this, providing students with opportunities to explore and learn outside of the traditional school environment.

8. Organization, in partnership with museums, of museum education courses for teachers for better collaboration with museums, teachers should know the particularities of museum education activities and their formative role.

By implementing these recommendations and through close collaboration between the school and the museum, the relationship between the two institutions can be strengthened and the educational experience of the students can be improved and diversified.